

เอกสารวิชาการ (Technical Documents)
การปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับฉลากของเครื่องตี้มแอลกอฮอล์
พ.ศ. 2558 (ฉบับที่ 2)

เจตนารมณ์

เหตุผลในการตราพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 สืบเนื่องจากเครื่องตี้มแอลกอฮอล์เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพ ครอบครัวยุบัติเหตุ และอาชญากรรม ซึ่งมีผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ สมควรกำหนดมาตรการต่างๆ ในการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ รวมทั้งการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ เพื่อช่วยลดปัญหาและผลกระทบทั้งด้านสังคมและเศรษฐกิจ ช่วยสร้างเสริมสุขภาพของประชาชน โดยให้ตระหนักถึงพิษภัยของเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ ตลอดจนช่วยป้องกันเด็กและเยาวชนมิให้เข้าถึงเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ได้โดยง่าย ซึ่งไม่ได้หมายความว่าห้ามการเข้าถึงทางกายเท่านั้น แต่ยังรวมการเข้าถึงทางจิตใจอีกด้วย ประกาศฉบับนี้จึงสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย นอกจากนี้ ประกาศดังกล่าวได้ทำตามระเบียบ WTO-TBT agreement ทั้งมาตรา 2.2 เพื่อปกป้องสุขภาพของประชาชน¹ และมาตรา 2.1 บังคับใช้กับผู้ผลิตในประเทศและผู้นำเข้าไม่แตกต่างกัน²

โดยเห็นเป็นการสมควรให้มีการปรับปรุงแก้ไขเอกสารวิชาการ (Technical Documents) เพื่อให้มีความชัดเจนและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น จึงให้ยกเลิกเอกสารวิชาการ (Technical Documents) การปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับฉลากของเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2558 และให้ใช้เอกสารวิชาการ (Technical Documents) การปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับฉลากของเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2558 (ฉบับที่ 2) แทน

ระยะเวลาการมีผลใช้บังคับ

ประกาศคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับฉลากของเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2558 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2558 และผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2558 สำหรับฉลากเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ที่ผลิตหรือนำเข้าที่ได้จัดทำไว้ก่อนวันที่ประกาศมีผลบังคับใช้สามารถจำหน่ายได้จนถึงวันที่ 18 ตุลาคม 2558

การขออนุญาต

ประกาศฉบับนี้ไม่ได้เพิ่มขั้นตอนใด ๆ ในการขออนุญาต และเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ผลิตและผู้นำเข้าในการปฏิบัติตามประกาศ สามารถส่งตัวอย่างฉลากมายังสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข เพื่อหารือในเบื้องต้น โดยคณะกรรมการสงวนสิทธิในการพิจารณาตามข้อเท็จจริงเป็นรายกรณีไป

¹ 2.2 Members shall ensure that technical regulations are not prepared, adopted or applied with a view to or with the effect of creating unnecessary obstacles to international trade. For this purpose, technical regulations shall not be more trade-restrictive than necessary to fulfil a legitimate objective, taking account of the risks non-fulfilment would create. Such legitimate objectives are, *inter alia*: national security requirements; the prevention of deceptive practices; protection of human health or safety, animal or plant life or health, or the environment. In assessing such risks, relevant elements of consideration are, *inter alia*: available scientific and technical information, related processing technology or intended end-uses of products.

² 2.1 Members shall ensure that in respect of technical regulations, products imported from the territory of any Member shall be accorded treatment no less favourable than that accorded to like products of national origin and to like products originating in any other country.

เนื้อหาในประกาศพร้อมคำอธิบาย

1. คำนิยาม

“ฉลาก” หมายความว่า รูป รอยประดิษฐ์ กระจกหรือสิ่งอื่นใดที่ทำให้ปรากฏข้อความเกี่ยวกับสินค้าซึ่งแสดงไว้ที่สินค้าหรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้า หรือสอดแทรก หรือรวมไว้กับสินค้าหรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้า และหมายความรวมถึงเอกสาร หรือคู่มือสำหรับใช้ประกอบกับสินค้า ป้ายที่ติดตั้งหรือแสดงไว้ที่สินค้าหรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้านั้น

“บรรจุภัณฑ์” หมายความว่า ภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุ ที่ใช้บรรจุเครื่องตีมีแอลกอฮอล์

“ภาชนะบรรจุ” หมายความว่า ขวด กระจก ป่อง ไห หรือภาชนะที่มีลักษณะอื่นใดที่ใช้บรรจุเครื่องตีมีแอลกอฮอล์

“หีบห่อบรรจุ” หมายความว่า วัสดุที่ใช้หุ้มห่อภาชนะบรรจุเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ไม่ว่าด้วยการใส่บรรจุ ปิดทับ หรือด้วยวิธีอื่นใด

“ข้อความ” หมายความว่ารวมถึง การกระทำที่ปรากฏด้วยตัวอักษร ภาพ ภาพยนตร์ แสง เสียง เครื่องหมายหรือการกระทำอย่างใด ๆ ที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้

2. สำคัญ คือ ฉลากและบรรจุภัณฑ์ของเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ต้องไม่ใช่ข้อความที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

ข้อกำหนด	เจตนารมณ์	คำอธิบาย
<p>(1) ข้อความที่เป็นการไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคหรือใช้ข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเป็นส่วนรวม ทั้งนี้ ไม่ว่าข้อความดังกล่าวนั้นจะเป็นข้อความที่เกี่ยวข้องกับแหล่งกำเนิด สภาพคุณภาพหรือลักษณะของสินค้าหรือบริการ ตลอดจนการส่งมอบ การจัดหา หรือการใช้สินค้าหรือบริการ ข้อความดังต่อไปนี้ ถือว่าเป็นข้อความที่เป็นการไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคหรือเป็นข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเป็นส่วนรวม</p>	<p>เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคและสังคมส่วนรวมให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง ไม่ถูกเอาเปรียบจากตัวสินค้า</p>	<p>การใช้ข้อความที่ไม่เป็นธรรม คือ การใช้ข้อความที่เป็นเท็จหรือเกินความจริง หรือทำให้เกิดความเข้าใจผิดในตัวสินค้า</p> <p>การใช้ข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเป็นส่วนรวม คือ การใช้ข้อความที่เป็นการส่งเสริม สนับสนุน ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ให้มีการกระทำผิดกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือนำไปสู่ความเสื่อมเสียต่อวัฒนธรรมของชาติ ตลอดจนทำให้เกิดความแตกแยก ความสามัคคีของประชาชน</p>
<p>(ก) ข้อความที่เป็นเท็จหรือเกินความจริง</p>	<p>ข้อความที่เป็นเท็จหรือเกินความจริงมักกระทำไปโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อชักจูงหรือโน้มน้าว ให้บุคคลทั่วไปให้ความสนใจ และหันมาบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยี่ห้อดังกล่าว</p>	<p>ข้อความที่เป็นเท็จหรือเกินความจริง จะทำให้เกิดความเข้าใจผิดในคุณภาพของสินค้า</p> <p>ข้อความที่ปรากฏในฉลากจะต้องอยู่บนหลักการที่เป็นความจริงและพิสูจน์ได้ พร้อมมีหลักฐานยืนยัน</p>
<p>(ข) ข้อความที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ ไม่ว่าจะกระทำโดยใช้หรืออ้างอิงรายงานทางวิชาการ สถิติ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันไม่เป็นความจริงหรือเกินความจริงหรือไม่ก็ตาม</p>	<p>ข้อความที่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญของสินค้าก็เพื่อชักจูงใจให้มีการซื้อสินค้าดังกล่าว</p>	<p>ข้อความที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ คือข้อความที่อ้างอิงรายงานทางวิชาการ สถิติ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ไม่เป็นความจริง ทำให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญของสินค้าหรือบริการ</p>
<p>(ค) ข้อความที่เป็นการสนับสนุนโดยตรงหรือโดยอ้อมให้มีการกระทำผิดกฎหมาย หรือศีลธรรม หรือนำไปสู่ความเสื่อมเสียในวัฒนธรรมของชาติ</p>	<p>กฎหมาย ศีลธรรม หรือวัฒนธรรมของแต่ละชาติอาจมีความแตกต่างกัน ข้อความที่จะนำมาใช้บนฉลากหรือบรรจุภัณฑ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผลิตหรือนำเข้ามาจำหน่ายในประเทศไทย จะต้องไม่ขัดกับกฎหมาย ศีลธรรม และวัฒนธรรมของชาติ เพื่อธำรงไว้ซึ่งสิ่งดีงาม ไม่สร้างค่านิยมที่ผิดๆ</p>	<p>ข้อความที่เป็นการสนับสนุนโดยตรงหรือโดยอ้อมให้มีการกระทำผิดกฎหมาย หรือศีลธรรม หรือนำไปสู่ความเสื่อมเสียในวัฒนธรรมของชาติไทยมีอยู่หลายประการ ให้ผู้ผลิตและผู้นำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์คำนึงถึงบริบท ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมของไทยให้รอบคอบ</p>

ข้อกำหนด	เจตนาธรรมณ์	คำอธิบาย
(ง) ข้อความที่จะทำให้เกิดความแตกแยกหรือเสื่อมเสียความสามัคคีในหมู่ประชาชน	ข้อความที่สร้างความแตกแยกหรือเสื่อมเสียความสามัคคี จะก่อให้เกิดการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายและสร้างปัญหาในการปกครองประเทศ	ข้อความที่ปรากฏบนฉลากต้องไม่สร้างความเสื่อมเสียระหว่างชนชั้นชนชาติ ผิวดสี ฐานะ การละเมิดสิทธิมนุษยชน
(2) ข้อความที่เชิญชวนให้บริโภคหรืออวดอ้างสรรพคุณ คุณประโยชน์ หรือคุณภาพของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยทางตรงหรือทางอ้อม	ป้องกันการกระตุ้นให้บุคคลสนใจบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากตราสินค้าดังกล่าว	ผู้ผลิตสามารถใช้ข้อความใด ๆ ในฉลากของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ โดยข้อความดังกล่าวจะต้องไม่เป็นการกระตุ้นให้บริโภค หรืออวดอ้างสรรพคุณ คุณประโยชน์ หรือคุณภาพของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยทางตรงหรือทางอ้อม
(ก) ข้อความที่ทำให้เกิดทัศนคติว่า จะทำให้ประสบความสำเร็จในทางสังคมหรือทางเพศหรือทำให้สมรรถภาพทางร่างกายดีขึ้น	การสื่อให้เห็นว่าประสบความสำเร็จทางสังคมหรือทางเพศมักกระทำโดยมีเป้าหมายไปที่วัยทำงานและวัยรุ่น เพราะเป็นสิ่งที่บุคคลในวัยดังกล่าวให้ความสนใจ การสื่อให้เห็นว่าทำให้สมรรถภาพทางร่างกายดีขึ้นขัดกับผลการศึกษาวัยที่มีต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	ข้อความที่ทำให้เกิดทัศนคติว่า จะทำให้ประสบความสำเร็จในทางสังคมหรือทางเพศหรือทำให้สมรรถภาพทางร่างกายดีขึ้น คือข้อความที่ทำให้เกิดทัศนคติว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะทำให้ประสบความสำเร็จในทางสังคมหรือทางเพศหรือทำให้สมรรถภาพทางร่างกายดีขึ้น
(ข) ข้อความหรือภาพที่มีนักกีฬา	นักกีฬาถือเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการส่งเสริมสุขภาพให้ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง การนำนักกีฬามาประกอบฉลากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะเป็นการชักจูงใจให้บุคคลทั่วไปเชื่อว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสินค้าที่ไม่ได้ทำลายสุขภาพแต่อย่างใด	ความเป็นนักกีฬาพิจารณาตามความเป็นจริง ไม่ได้พิจารณาว่านักกีฬาดังกล่าวจะมีชื่อเสียงหรือไม่ ไม่ได้พิจารณาว่าจะจะเป็นนักกีฬาอาชีพหรือสมัครเล่น
(ค) ข้อความหรือภาพที่มีดารา ศิลปิน นักร้อง หรือนักแสดง	ดารา ศิลปิน นักร้อง หรือนักแสดงถือเป็นบุคคลที่ได้รับความนิยมเป็นบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนนำมาเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิต การนำบุคคลดังกล่าวมาประกอบฉลากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะเป็นการชักจูงใจให้เด็ก เยาวชน หรือบุคคลทั่วไปเชื่อว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเรื่องปกติธรรมดา	ความเป็นดารา ศิลปิน นักร้อง นักแสดง ถือตามความเป็นจริง การเป็นดารา ศิลปิน นักแสดงพิจารณาจากการปรากฏตัวทางสื่อมวลชน และเคยมีผลงานออกสู่สาธารณชน ส่วนนักร้องพิจารณาจากมีผลงานออกสู่สาธารณชน

ข้อกำหนด	เจตนารมณ์	คำอธิบาย
(ง) ข้อความที่ใช้ภาพการ์ตูน เว้นแต่เป็นภาพเครื่องหมายการค้าของเครื่องหมายที่ได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าไว้โดยถูกต้องแล้วก่อนประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ	การใช้ภาพการ์ตูน มักมีกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กและเยาวชน การนำภาพการ์ตูนมาใช้ก็เพื่อดึงดูดให้เด็กและเยาวชนดังกล่าวหันมาให้ความสนใจในตัวสินค้า การใช้การ์ตูนที่เป็นที่จดจำต่อเด็กและเยาวชน สามารถเชื่อมโยงกับความนิยม มีผลต่อความชื่นชอบชื่นชม และมีผลต่อการชักจูงใจในการบริโภค	การ์ตูน คือ ภาพวาด ภาพที่สร้างสรรค์ขึ้น หรือการใช้กราฟิกที่ผสมผสานจินตนาการแล้วทำให้เกิดคุณค่า ความหมายอันมีผลเป็นการเชิญชวนหรือจูงใจให้เด็กและเยาวชนบริโภค โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ์ตูนที่มีผลต่อการจดจำของเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ไม่ใช้บังคับกับเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนโดยถูกต้องแล้วไม่ว่าในประเทศหรือต่างประเทศ ก่อนวันที่ 22 เมษายน 2558
(จ) ข้อความที่ชักจูงหรือโน้มน้าวให้ซื้อหรือบริโภคเพื่อนำรายได้ไปบริจาคเป็นสาธารณกุศล	การบริจาคเงินหรือสิ่งของเป็นสาธารณกุศลเป็นสิ่งที่สังคมล้วนให้การยกย่อง ชื่นชม การใช้ข้อความลักษณะดังกล่าวช่วยส่งเสริมให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อสินค้าหรือตราสินค้านั้นๆ อันเป็นเทคนิคประการหนึ่งในการสื่อสารการตลาดซึ่งมีผลเป็นการจูงใจให้เกิดการบริโภคเครื่องหมายการค้าหรือยี่ห้ออื่นๆ	ข้อความที่ชักจูงหรือโน้มน้าวให้ซื้อหรือบริโภคเพื่อนำรายได้ไปบริจาคเป็นสาธารณกุศล คือข้อความที่ชักจูงหรือโน้มน้าวให้ซื้อหรือบริโภคเครื่องหมายการค้าเพื่อนำรายได้ไปบริจาคให้เป็นสาธารณกุศล
(ฉ) ข้อความที่ชักจูงหรือโน้มน้าวให้เข้าร่วมกิจกรรมทางด้านดนตรี กีฬา การประกวดหรือนันทนาการอื่นๆ	ในปัจจุบันเด็ก เยาวชน และบุคคลทั่วไป ให้ความสนใจหรือให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมทางสังคมมากขึ้น โดยสามารถสังเกตเห็นได้ชัดเจนจากรายการโทรทัศน์ที่มักจะเน้นให้มีการประกวด การแข่งขัน การจัดคอนเสิร์ต หรือแม้แต่ให้ความสนใจกับการแข่งขันกีฬา โดยเฉพาะกีฬาที่มีผู้เล่นจากประเทศของตนเข้าร่วมการแข่งขันนั้นด้วย ข้อความที่ชักจูงหรือโน้มน้าวให้เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวย่อมเป็นที่ดึงดูดใจที่จะทำให้บุคคลเหล่านี้ให้ความสนใจหันมาเข้าร่วมกิจกรรมนั้นๆ และเป็นการเสริมสร้างภาพลักษณ์	ข้อความที่ชักจูงหรือโน้มน้าวให้เข้าร่วมกิจกรรมทางด้านดนตรี กีฬา การประกวดหรือนันทนาการอื่นๆ คือข้อความที่เชิญชวน ชักจูงหรือโน้มน้าวให้ผู้บริโภคเครื่องหมายการค้าเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านดนตรี กีฬา การประกวดหรือนันทนาการ

ข้อกำหนด	เจตนารมณ์	คำอธิบาย
	ของสินค้าอื่นๆ อันจะส่งผลให้ผู้บริโภคและบุคคลทั่วไปเกิดการจดจำ การระลึกถึงตราสินค้าดังกล่าว รวมทั้งเกิดภาพลักษณ์และมีทัศนคติที่ดีต่อสินค้านั้นในที่สุด ซึ่งถือเป็นกระบวนการจูงใจรูปแบบหนึ่งในการสื่อสารการตลาด	

3. ข้อยกเว้น ประกาศฉบับนี้ ไม่ใช้บังคับกับ

3.1 สุราสามทับ

3.2 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผลิตหรือนำเข้าเพื่อส่งออกไปนอกราชอาณาจักร โดยมีรายละเอียดในการผลิตหรือนำเข้าเพื่อการดังกล่าวอย่างชัดเจน และมีได้กระทำเพื่อประโยชน์ในทางการค้าในราชอาณาจักร
